

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

P ante T

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](#)

Pychrolitres, *Lycoperdon*. Dicitur qui frigida aqua corpus latet, & hinc frigidatur. Vide & verbum *Pyrolytis*.

Cero silvatum, pro eo quod est frigidus labor. Seneca lib. 12.

Ita illatus psychrolutes qui Calendis Iunianis Eury-

zen obstat.

Psychomanticum, per prod. *Psychomantia*. Locus cuiuslibet

caelum sicut est divinatio per Manum evocationem: *Psych-*

monomania, & *psychomantia* divinationem significat. Cic. r. Tuse.

Scenam Telemannum quandam Elysum, quoniam graviter filii

mortem mereret, venisse in psychomanticum, quare rem que

fuerit causa calentia causa.

Psychotropium, *[Lycoperdon]*. German. Galen. Polon.

Herba quiescens. J. Herba duorum cubitorum altitudine an-

gulum habens caulem, à radice spargens folia ferè lapath,

tenui, semine purpureo in Italia *Serrula* dicitur, in Gallia Be-

nus. Aut. Plin. lib. 25. cap. 8: Psychotrophon inde dictum,

quod loci potissimum gaudeat algolis. & Psychotrophi item

piles quodam appellatur, quod umbrosos lectentur recessus,

achemno, frigido que delectentur elemento.

Psychovacos, Helveticus apud Diosc. lib. 3. cap. 41.

Psychophobi, Medicina ad propinandum frigidam in

febribus continentibus. Galen. 9 Method.

Psychrola. Qui frigida lavat. Senec. Epist. 54. Mitto me in ma-

re a modo psychrolam decet gaußazanus.

Phœta, fucus genus, sic dictum ab algore. Sunt qui psy-

chola interpretentur, quæ recentes non sunt quidem, non ta-

menescere.

Phytæria, *Adonis*. Genus pusiliora durata, & subalbida-

rum, acutiora, caput præcipue infestatum. Vide Aeginetam

Hippocr. [Adonis]. Ger. Phœta traut: mitz ahs also in den Apo-

thenz am. J. Herba quam vulgus noster pollicarem vocat, de-

cui vide Plin. lib. 25. cap. 11.

Phytæ. Vix genus est ex qua optimum sit passum. Virgil. s.

Georg. Erpædo physica utilior.

P. ante T.

Phrymæ, s. p. Frutex est succus habens parvus, multos & ro-

uos, abortivo non diffusus: & circa eos sola olea longa,

& in cacumine capitulum uti Athemidis parvum rotun-

dum, quod suo acri odore sternutamentum excitat, unde &

enim accept. Meminit ejus Diosc. lib. 2.

Phrymæ, Sternutamentum.

Phætæ, labica adjetio: quære in dictione M. E. T.

Phætæ, sive isti Vitruvius libro tertio, capite secundo ap-

pelat) peromata, *Thymus*, in templo, cæterique majori-

bus ad fons dicuntur muri duo in altitudinem confun-

ti, alamens illas unde & nomeq; habent. Nam vix Giaci a-

lavat.

Phtion, Dryopteris, apud Diosc. lib. 4. cap. 199. Phtion, Tri-

chomanæ, apud Diosc. lib. 4. cap. 138.

Phtis, *vitis*, Latinæ dicitur filix: quæ voce usus est Plinius li-

bo 27. cap. 9.

Pterygium, n. f. [*pterygia*]. Ger. Ein fdi oder der nage im Aug.]

in oculis vocatur nervosa quidam adorat membranæ ex-

centientia à majori angulo ut plurimum ortæ, ad oculi Coro-

num in procedens, ut interius & pupillam operat. Plin. lib. 34.

cap. 10: Cæstis effectus siccari, sanare, sifere fluxiones, pte-

rygia & fortes oculorum purgare. & Pterygia in digitis apud

Aeginetam, est quin caro extremit, partem illam co-

ligens quæ in ungue pterygia appellatur: quod vitium ex

paroxyschia fætide nascitur. At Celsius lib. 7: Pterygium dixit esse

quoniam reddit ab ungue caruncula cum magno dolore. Vide-

ture in dñm inveniuntur esse à rupi: id est, alia, quæ tuncti vide-

re difficile caro ab ungulis discedens. Plin. lib. 25. cap. 3: Illi-

decedem cum fico. & pterygia digitorum ex vina. Idem:

Camillo etiam paronychia, & pterygia tollit. [German.

Zanotius ib. alijs: sibi ester/omnibus.

Phtis, *vitis*, Vocatur pars inferius navalis mali: circa mediā

stretitudinem, summa pars carthesium nominatur.

Phtis, *Spelnum*, apud Diosc. lib. 3. cap. 152.

Phtis, *peplum* correpta, f. p. [*peplum*]. Gall. Pifana, ou arce

multival. singol. d' arce, aqua etiam d' orce. German. Ein gerden-

er in Hispan. Ordinate, a cœnadas o' seada. Polon. Pifana, tecpnionia

kej. Ang. *Vitis arvensis*. Ang. *Apoteamedes of barley malt*.]

Hordeum decorticatum, vel hordei cremer, sive pulvis genus

ex fusa hordeacea, in quo est maxima vis restaurandi vires,

& curvendi. De pifana vide Plinius libro 18. cap. 7. & lib. 22.

cap. 25. Latini vocis hujus primam syllabam compiuit, altero,

ex Graeco voce abjecto. Martial. lib. 12: Frumentum, milium,

pifanum, fabarum, solebas Vendere pragmaticus.

Phtis, *lentum*, [*lentum*]. Gall. *Vitis à tenuis ergemendo*. Ital. *Vitis*

diminuta aqua d' vino, aqua d' orce. German. Ein gesicht in domum

in laundis oder todet. Hispan. *Vitis del ordinaris de vela i vino*.

Vngar. *Vitis lese bed edney*.] Pro vase in quo coquuntur, vel tun-

dis pifana. Horat. lib. 2. Scim. Sacry. p. Tu cessas agendum

fume hoc pifanarium otizze. Alii volant pifanarium otizze,

esse otizam co clam, vel pifanam ex otizza.

Prochodoctium, ch. n. Locus ubi recipiuntur mendici, &

inopes. [Germ. Ein Quaderberg Bisterberg.] *Amphicentrum*

mendicus & inops dicitur. Vide Exegel. Regendorf. in Rei-

publ. C. de Cler. & Episc.

Prochotropium, l. p. nullima prod. [*Psychotropia*. Gall. Hoff-

tex Ital. spatali. German. Ein Spina: ein ort ab weitem man-

die sten erhebet. Hispan. Hespidae. Polon. Spat. Vngar.

Spatal. Ang. A spited bush.] Diveriora, sive domus in quibus

mendici nutruntur. *πτυα* tam Graci mendicū dicunt, &

spat. nutritio.

Ptyas, f. s. v. Ger. Ein art der giftigen Schlangen Affe genannt

welches das Menschen mit gift austreut.] Alpidus genus colore sub-

viridi, cinereo &c. sed in aucti tendere, quo Cleopatra sibi morte

credunt concivisse. Dicta Ptyas, *πτυα* hoc est spato, spu-

endo, eo quod spatum habeat maximè lethale, quod in homi-

num oculos expuit. Vide de hoc Plin. lib. 28. cap. 7.

Ptynx, *πτυνξ*. Avistapax, quam alii hybriderum vocant, noctu-

volans. Venatur more aquila. Pugnat etiam cum aquila acri-

ter, ita ut sepe ambæ implexæ desperant in terram, & vive a

pastoribus capiantur.

P. ante V.

P. V. In notis antiquorum pupilla. P. V. Publicus.

Pubes, f. s. Proprietudo quæ maribus decimoquarto anno,

scilicet duodecimo circa pudenda oriui incipit. [*πτη*. Gall.

Le poil qui vient es parties lentes, l' aye de quatorze ans aux males,

& deux ans females. Ital. Peli o lauagine che viene alle parti vigorose,

a meslin d' anni quattordic. & è female di dodici. German. Das

Stambur des Mannen. Hispan. La mancebia. Polon. Wszy na-

silidze pastwizy si. Vngar. Zomerom tel mellet ralz mabzaz.

Ang. Hair springing in the penile parts of man or woman about 14

years of age.] Quidam quia matuus ita signum factum est ut

mas pubes, sive puber vocetur, quoniam primum ad generandum

aptus est, & locum similiiter ad concipiendum. Cicero pro Ra-

bilio. Nemo pubes cum fuit quin armæ ceperit. Salustius: Pu-

beres omnes interfici jubet. Caesar 5. bell. Gal. Hoc more Gal-

lorum est initium belli, quo lege communis omnes puberes

armati convenire coguntur. Cicero 1. Officiorum: Nostri qui

non morantur cum parentibus puberes filii, cum sociis gene-

ni non lavantur, sive qui non dum ad pubertas annos

peruenit. *πτησις*, *πτηση*. Pubes etiam hoc est pro parte pu-

bera ponitur. Virgil. 5. Aen. Prima hominis facies, & puchro

corpo virgo. Pube tenus. Inde Os pubis medici vocant os

sum: ipsam mulieris pudendi, quod pube ambitur. & Inter-

dictum Pubes, collectivum nomen est, ejusdem serice significatio-

nis cum nom. de luvenus. [Gall. La peneff, compagnie de jeunes

hommes. Ital. Compagnia de giovani. German. Die jugent oder junge

Quæ. Hisp. Los menores. Pol. M. od. Ang. A multitude of young

folks.] Virgil. lib. 1. Aeneid. Haud aliter, pupesque tum, pu-

besque tuorum. Livius lib. 11: Quidam pubem Albanam in or-

cem, pædium armis que obtinendam advocasset. Cicero Mi-

hæc: Ea portetas, cui Scutarius omnem Italæ pubem commi-

terat. & Transfertur etiam ad alia. Virg. lib. 12. Aen. Pubenbus

caulem solisnd est, ut inquit Servius, adiutus. Et lib. 4. Aen. Pa-

benes heribe. & Est autem pubes pro lauagine, pro parte pu-

dendi, & pro multitudine, substantivum, & facit genitivum pu-

bi. At impubes, bis, pro eo qui adhuc inveniuntur est, adiectivum est.